

ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ 3ης ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΟ-31, 2021-2022**3ο ΒΗΜΑ: Λέξεις/φράσεις-κλειδιά**

Από την εκφώνηση του θέματος επιλέγουμε **σημαντικές λέξεις/φράσεις κλειδιά**, που είναι απαραίτητες για την **κατανόησή** του και τη **βιβλιογραφική αναζήτηση-τεκμηρίωσή** μας. Τέτοιες λέξεις και φράσεις είναι οι εξής:

- **φιλοσοφία της φύσης του Αριστοτέλη:** Η αριστοτέλεια διδασκαλία για τα φυσικά στοιχεία, τη δομή του σύμπαντος και την κίνηση στα ουράνια σώματα και στη Γη, που αποτέλεσε το πιο **συγκροτημένο κοσμοείδωλο** κατά την Αρχαιότητα και το **κυρίαρχο κοσμοείδωλο** του Μεσαίωνα.
- **σε όλη τη διάρκεια του Μεσαίωνα:** δηλαδή από τον 5ο έως τον 15ο αι. μ.Χ.
- **αμφισβητήσεις:** Πρόκειται για την κριτική που ασκήθηκε στο αριστοτελικό κοσμοείδωλο από την Αρχαιότητα έως τον ύστερο Μεσαίωνα.
- **τροποποιήσεις:** Αφορούν κυρίως τροποποιήσεις των αριστοτελικών θέσεων για τη γένεση, τη σύσταση και τη δομή του σύμπαντος.
- **δομή του κόσμου:** Συνδέεται με τα συστατικά στοιχεία των ουράνιων σωμάτων και της Γης, καθώς και με τη θέση και τις κινήσεις τους στο σύμπαν.
- **κίνηση στην υποσελήνια και την υπερσελήνια περιοχή:** Πρόκειται για τη μορφή της κίνησης στα ουράνια σώματα (υπερσελήνια περιοχή) και στη Γη (υποσελήνια περιοχή).
- **ποιος κινεί τα αντικείμενα:** Σημαίνει το αίτιο της κίνησης, ανάλογα με τη μορφή της στις δύο περιοχές.
- **επεξεργασία των αριστοτελικών θέσεων:** Πρόκειται για τις τροποποιήσεις τις οποίες υπέστη η αριστοτελική κοσμολογία κατά τον Μεσαίωνα, μέσω των σχολιασμών των λογίων της εποχής.
- **μεσαιωνικοί λόγιοι:** Είναι οι τρεις λόγιοι που προσέλαβαν με διαφοροποιήσεις τον αριστοτελισμό, διαδραματίζοντας σημαντικό ρόλο στις απαγορεύσεις του 1277 (Μποναβεντούρα, Θωμάς Ακινάτης, Σίξερ), καθώς και οι μεταγενέστεροι (κυρίως

οι Bradwardine, μερτονιστές, Μπουριντάν), οι οποίοι επέφεραν σημαντικές τροποποιήσεις στις αριστοτελικές θέσεις για τη δομή του κόσμου και την κίνηση.

- **διανοητικές καινοτομίες:** Αφορούν το νέο πνευματικό/διανοητικό πλαίσιο που άρχισε να διαμορφώνεται κατά τον Ύστερο Μεσαίωνα (από τον 14ο αι.), με τη συμβολή κυρίως των νομιναλιστών και του Όκκαμ.
- **απαγορεύσεις του 1277:** Συνδέονται με την κρίση των Πανεπιστημίων και την αμφισβήτηση των αριστοτελικών θέσεων (κυρίως από τον Μποναβεντούρα), η οποία συντέλεσε στη στροφή της φυσιογνωστικής έρευνας σε μη αριστοτελικές κατευθύνσεις.